

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

www.gazeta.bsu.by

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

17 мая 2018 года, № 9 (2197)

Фота Васіля КУЗЬМІЧКА і Таццяны БАГДАМАЗАЎ

Мы помнім усё!

Урачыстае мерапрыемства, прысвечанае святкаванню Дня Вялікай Перамогі, прайшло ў БДУ. Героямі грамадзянска-патрыятычнай акцыі сталі ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, выкладчыкі і студэнты.

Вялікая Айчынная вайна закрунула мільёны людзей, у тым ліку тысячы студэнтаў і выкладчыкаў нашага ўніверсітэта. БДУ старанна захоўвае памяць пра сусветную трагедыю і гераізм суайчыннікаў, кожны год адзначаючы дзень заканчэння вайны, напоўнены болем і радасцю.

7 мая плошча перад рэктаратам пераўтварылася ў палявы ваенны лагер: салдацкая палатка, маскіравачная сетка, нават машыны і тэхнічныя прылады, якія выкарыстоўваліся ў ваенных мэтах, прыклады мужчынскай і жаночай

формы і адзення тых гадоў. Пра жорсткія падзеі 1940-х гадоў усім прысутным нагадала музычна-паэтычная пастаноўка «Каб памяталі...», ключавой тэмай якой стала трагедыя беларускай вёскі Хатынь, уплечаная ў гісторыю Вялікай Айчыннай вайны.

«Ва ўніверсітэце на працягу года адзначаюцца розныя святы, але Дзень Перамогі – самае вялікае і значнае. Яно звяртае нас да вытокаў, да нашых трагічных старонак гісторыі. Напэўна, няма ніводнага чалавека і сям'і з прысутных, якіх так ці інакш не за-

кранулі падзеі тых ваенных гадоў. На жаль, летапіс БДУ праймае жудасная прапорцыя – «кожны чацвёрты». У пачатку вайны 450 супрацоўнікаў і студэнтаў універсітэта адправіліся на фронт, а тры чацвёртыя – кавалі Вялікую Перамогу ў тыле. Сёння тут прысутнічаюць людзі розных пакаленняў, кожны з якіх глядзіць на гісторыю па-свойму, але я перакананы, што кошт Перамогі павінен успрымацца адзіна», – падкрэсліў рэктар **Андрэй Кароль** значнасць гэтай даты ў звернутай да ветэранаў прамове. Таксама кіраўнік БДУ выказаў удзячнасць героям ваенных падзей за магчымасць штогод святкаваць Перамогу і пажадаў ім здароўя, больш зносін з моладдзю, бо гэта фарміруе агульны погляд на жахі вайны.

Заканчэнне на стар. 3

БДУ адкрыты для СМІ

Узнагароджанне журналістаў адбылося ў БДУ з удзелам міністра адукацыі Беларусі **Ігара Карпенкі** і рэктара БДУ **Андрэя Кароля**.

Мерапрыемства было прымеркавана да прафесійных святаў – Дня друку і работнікаў радыё, тэлебачання і сувязі. Падзякі Міністэрства адукацыі Беларусі былі абвешчаны 20 журналістам, якія прадстаўляюць друкаваныя выданні, інфармацыйныя агенствы і тэлевізійныя СМІ. Узнагароды ім уручыў кіраўнік ведамства **Ігар Карпенка**.

Месяца правядзення ўшанавання было абрана невыпадкава. Факультэт журналістыкі БДУ з'яўляецца адным з галоўных адукацыйных цэнтраў па падрыхтоўцы прафесійных кадраў для айчынай медыясферы. Гэта пытанне сёння ўваходзіць у катэгорыю дзяржаўна важных задач.

Фармат мерапрыемства дазволіў запрасіць студэнтаў, якія навучаюцца на факультэце журналістыкі, каб яны пачулі ад сваіх прафесійных калегаў пра тыя кам-

Міністр адукацыі Беларусі **Ігар Карпенка** ўручае ўзнагароды журналістам рэспубліканскіх СМІ

петэнцыі, якімі павінен валодаць сучасны спецыяліст.

Міністр адукацыі адзначыў, што сёння падрыхтоўка журналістаў з'яўляецца агульнай задачай, у

рашэнне якой павінны быць прыцягнуты і прафесійныя кадры. Дадзеная тэма актуальная не толькі ў дачыненні да медыяпрасторы. Па такім прынцыпе сёння павінны

рыхтавацца кадры для шматлікіх галін. Адна з формаў павышэння якасці падрыхтоўкі бачыцца ва ўкараненні сеткавага ўзаемадзеяння ўстановаў вышэйшай адукацыі.

«Вядучыя ВНУ сёння маюць магутную лабараторную, навукова-тэхналагічную базу. Пры сеткавым узаемадзеянні яны могуць стаць лакаматывам для некаторых рэгіянальных устаноў, што дазволіць ім павялічыць якасць падрыхтоўкі студэнтаў», – рэзюмаваў **Ігар Карпенка**.

У сваю чаргу рэктар БДУ **Андрэй Кароль** падкрэсліў, што сучаснай ВНУ немэтазгодна ў пытанні кадравай падрыхтоўкі дзейнічаць у адзіночку. «Гэта шлях незваротнага састарэння і адставання. Будаўніцтва мадэлі практыка-арыентаванага навучання патрабуе перагляду навучальных праграм, крытэрыяў ацэньвання і адукацыйных тэхналогій», – адзначыў кіраўнік БДУ. Для абмеркавання дадзеных пытанняў плануецца хуткім часам у пашыраным фармаце прарэсці сустрэчы з кіраўнікамі СМІ. Цеснае ўзаемадзеянне з патэнцыйнымі заказчыкамі кадраў дазволіць вырашыць канцэптуальнае пытанне далейшага развіцця і руху факультэта журналістыкі. «Мы адкрытыя – у гэтым наша сіла», – канкрэтызаваў **Андрэй Кароль**.

Алена МАРЦУЛЕВІЧ

КАНТАКТЫ

Новая якасістэма адукацыі

стала галоўнай тэмай V Маскоўскага міжнароднага салона адукацыі (ММСА), у працы якога ўзялі ўдзел міністр адукацыі нашай краіны **Ігар Карпенка** і рэктар БДУ **Андрэй Кароль**.

Маскоўскі міжнародны салон адукацыі – гэта штогадовы адкрыты форум і адна з маштабных у Расіі выстаў новых адукацыйных тэхналогій, інфраструктурных і інтэлектуальных рашэнняў. Удзельнікамі салона з'яўляюцца прадстаўнікі расійскай і міжнароднай прафесійнай супольнасці: педагогі, кіраўнікі адукацыйных арганізацый, федэральных і рэгіянальных міністэрстваў і ведамстваў, грамадскіх і камерцыйных арганізацый, а таксама школьнікі, абітурыенты, студэнты і іх бацькі.

Алена МАРЦУЛЕВІЧ

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Абноўлена дамова з МДУ імя М. В. Ламаносава

Рэктар БДУ **Андрэй Кароль** пабываў з двухдзённым візітам у Санкт-Пецярбургу для ўдзелу ў мерапрыемствах, накіраваных на пашырэнне супрацоўніцтва беларускай ВНУ з членамі Еўразійскай асацыяцыі ўніверсітэтаў (ЕАУ).

Кіраўнік БДУ прыняў удзел у пашыраным пасяджэнні Савета ЕАУ на базе Санкт-Пецярбургскага політэхнічнага ўніверсітэта імя Пятра Вялікага. У наш час арганізацыя аб'ядноўвае 139 універсітэтаў Азербайджана, Арменіі, Беларусі, Грузіі, Казахстана, Кыргызстана, Латвіі, Малдовы, Расіі, Таджыкістана, Туркменістана, Узбекістана і Украіны. На пасяджэнні падвялі вынікі працы асацыяцыі за 2017 год, пазначылі прыярытэтычныя напрамкі ўдасканалення супрацоўніцтва ўніверсітэтаў-членаў ЕАУ і вызначылі новыя задачы дзейнасці савета на 2018 год. Таксама была абмеркавана праграма наступнага XIV з'езда ЕАУ і прыём новых членаў.

У рамках працы Савета ЕАУ **Андрэй Кароль** сустрэўся з рэктарам МДУ імя М. В. Ламаносава **Віктарам Садоўнічым**, з якім была падпісана абноўленая **дамова аб навуковым і навучальным супрацоўніцтве паміж МДУ і БДУ**. Паводле дадзенага дакумента ўніверсітэты працягнуць ачышчаць абмен навуковай інфармацыяй, студэнтамі і выкладчыкамі, праводзіць навукова-адукацыйныя мерапрыемствы, выдаваць сумесныя публікацыі і арганізоўваць узаемныя стажыроўкі. Бакі разгледзелі магчымасці пашырэння супрацоўніцтва паміж універсітэтамі, перспектывыя напрамкі і формы супрацоўніцтва. У прыватнасці, дасягнута дамоўленасць пра правядзенне ў Маскве сустрэчы кіраўніцтва і дэканаў дзвюх ВНУ з мэтай распрацоўкі пэўных праграм узаемадзеяння факультэтаў.

Алена МАРЦУЛЕВІЧ

Найлепшы арганізатар НДРС: «Мне пашчасціла з маімі падапечнымі»

Конкурс на найлепшага кіраўніка і арганізатара навукова-даследчай работы студэнтаў і аспірантаў БДУ штогод вызначае тых, хто паспяхова працуе з маладымі навукоўцамі, папулярна і рыхтуе сярод моладзі і рыхтуе кадры вышэйшай кваліфікацыі. Сёлета ўладальніцай галоўнай прэміі стала дацэнт кафедры неарганічнай хіміі **Таццяна Свірыдава**.

У свет навукі яна суправаджае цэлую групу з 14 падапечных ад першакурснікаў да аспірантаў і лічыць, што яе перамога – гэта і іх заслуга. Таццяна Віктараўна распавяла пра тое, як працаваць з маладымі навукоўцамі і падтрымліваць іх цікавасць да навукі.

Сістэма т'ютарства

– Студэнты нашага факультэта вельмі матываваныя і зацікаўленыя. Многія з тых, хто прыходзіць на хіміфак, пераможцы алімпіяд, уладальнікі залатых медалёў, дзеці, якія пасля школы ўжо маюць нейкія дасягненні. Для таго, каб выявіць здольных да даследаванняў студэнтаў і прыцягнуць іх да навуковай працы, на нашым факультэце працуе сістэма т'ютарства: моладзь апытваюць, даведваюцца, чым бы яны хацелі займацца, і, зыходзячы з гэтага, размяркоўваюць па кіраўніках. У мяне сфарміравалася група падапечных з 14 чалавек: першакурснікі, курсавікі, дыпломнікі і тры аспіранты. Напэўна, мне шанцуе, таму што я працую са студэнтамі і аспірантамі, якія сапраўды накіраваны на вынік, становяцца пераможцамі розных конкурсаў і алімпіяд. У маёй працы была нават унікальная сітуацыя: два гады таму на Рэспубліканскім конкурсе навуковых прац студэнтаў, на якім у кожнай намінацыі вызначаецца адзін лаўрэат, двое студэнтаў з маёй групы атрымалі аднолькава высокія балы – і Міні-

Таццяна Свірыдава са студэнтамі першага курса хімічнага факультэта

стэрства адукацыі прысудзіла два званні лаўрэата ў намінацыі «Хімія».

Дысертацыя – з першага курса

– Праца ў нашай групе арганізавана так, што старэйшыя апякуюць малодшых. Бо відэавочна, што студэнт першага курса – гэта не кваліфікаваны хімік, і з пункту гледжання бяспекі мы не можам прапанаваць яму выканаць сур'ёзны эксперымент. Таму першакурснікі, як правіла, асітуюць аспірантаў. Калі студэнт пераходзіць на другі курс і застаецца ў нашай камандзе, то атрымлівае ўжо індывідуальную працу. Пры гэтым я заўсёды арыентую студэнтаў на тое, што мы робім не курсавыя і дыпломныя, а дысертацыю, нават калі ў будучыні з навукі не складзецца.

Усе мы ў групе даследуем адзін аб'ект – аксіды пераходных металаў, але пры гэтым у кожнага падапечнага свой напрамак. Напрыклад, адна мая аспірантка займаецца тым, што стварае высакаселектыўныя каталізатары абяссервання вуглевадароднай сыравіны, іншая – самадэзінфекцыйныя пакрыццямі фотааккумулятараў тыпу. Яшчэ адзін аспірант

у міжслойную прастору тых жа аксідаў інтэркаліруе малекулы антыкаразійнага агента, што дазваляе атрымліваць каразійна ўстойлівыя метал-аксідныя пакрыцці. Такім чынам, адны і тыя ж матэрыялазнаўчыя падыходы выкарыстоўваюцца для стварэння прынцыпова розных практычна важных сістэм.

Навуковы пошук праз гранты

– Калі студэнт бярэ ўдзел у выкананні якога-небудзь праекта, ён абавязкова піша абгрунтаванне, справядзачы, артыкулы. Падчас асэнсавання атрыманага эксперыментальнага матэрыялу прыходзіць разуменне таго, як працуе сістэма, якія законы ляжаць у аснове яе функцыянавання, навошта наогул праводзілася даследаванне, якія галіны выкарыстання атрыманых вынікаў. Іншымі словамі, гэта дапамагае шматгранна ўсвядоміць праблему. Таму мае студэнты ўдзельнічаюць ва ўсіх даступных конкурсах грантаў. Так, яны атрымалі падтрымку ў выглядзе грантаў БДУ, Міністэрства адукацыі, Беларускага рэспубліканскага фонду фундаментальных даследаванняў. Я лічу, што чым больш

праектаў, тым лепш, і нават не столькі з пункту гледжання атрымання грошай, колькі дзеля менавіта навучання. Дарэчы, у хімікаў даволі шмат магчымасцяў удзельнічаць у канферэнцыях, алімпіадах, конкурсах грантаў, ездзіць на стажыроўкі. Гэта добрая база, каб выявіць сябе нават тым, хто робіць толькі першыя крокі ў навукі. Напрыклад, летась студэнтка першага курса з нашай групы адна паехала на канферэнцыю ў Брэст. Мы вельмі перажывалі, адпраўляючы яе, хваляваліся, каб яна даяхала і шчасна вярнулася, а ў выніку яна стала самай юнай на канферэнцыі і атрымала граматы за найлепшае выступленне. Мае дзеці вельмі актыўныя, і ў тым ліку гэта фарміруе ў нашай групе здоравае канкурэнтнае асяроддзе: хтосьці дзесьці выйграў, хтосьці апублікаваў артыкул, і астатнія таксама імкнуцца. Гэта дапамагае падтрымліваць цікавасць да працы.

Пра ролю навуковага кіраўніка

– Падапечныя заўсёды падобныя да кіраўніка, таму што ён не толькі вызначае агульны тэматычны напрамак даследаванняў

групы, але і закладвае пэўны стыль працы. Напрыклад, ад кіраўніка залежыць, як будзе спланаваны эксперымент, як будзе праведзена інтэрпрэтацыя вынікаў. Бо можна на працягу жыцця дзень і ноч паўтараць эксперымент і атрымаць у выніку вельмі дакладную, але нікому не патрэбную крывую, а можна зрабіць спачатку кропкавы пошук, які дапаможа зразумець, у якім напрамку варта рухацца, а потым ужо развіць знойдзены напрамак. Вядома, кіраўнік фарміруе і адносінны ў калектыве. У нашай групе падтрымліваюцца максімальна сяброўскія ўзаемаадносінны. У такім разе не ўзнікае боязі звярнуцца да кіраўніка ці старэйшых калегаў па параду, і не прыходзіць заставацца сам-насам з нейкай праблемай. Гэта асабліва важна, калі мы кажам пра экстранныя сітуацыі, якія ў хіміі адбываюцца часта: штосьці разбілася, сінтэз пайшоў не так, як чакалася, і да т. п. Увогуле, кіраўнік вызначае твар групы, але ён не павінен навязваць свой пункт гледжання.

Хімія не дзеля хіміі

– Напрамак, у якіх могуць працаваць хімікі, вельмі шмат: ад фармацэўтычнай тэхналогіі і нафтахіміі да клінічнай медыцыны, касметалогіі і судмедэкспертызы. У той жа час праца хіміка і, у прыватнасці, хімічнага даследавання – вельмі выдатковая рэч. Менавіта таму хімія дзеля хіміі не мае ніякага сэнсу, ніхто не будзе марнаваць грошы на тое, каб атрымаць нейкае рэчыва, якое нікому не спатрэбіцца. Тое, чым займаюцца нашы студэнты і аспіранты, заўсёды мае практычнае прымяненне. Так, вынікі атрыманыя ў рамках дысертацыйных даследаванняў, павінны быць пацверджаны рознастайнымі патэнтамі, прынамсі, укаранены ў навучальны працэс, добра, вядома, калі яны будуць укаранены на вытворчасці. Практычная значнасць навуковых даследаванняў абавязкова дэманструецца ў навуковых артыкулах, бо чытач павінен разумець, навошта і чаму ўсё гэта робіцца, якія канчатковыя мэты мы ставім перад сабой.

Валерыя БАНДАРЧЫК

УРАЧЫСТАСЦІ

Час для шанавання

Заканчэнне. Пачатак на стар. 3

старшы выкладчык кафедры фізічнага выхавання і спорту **Юлія Маслоўская**, загадчык кафедры бія- і нанамеханікі ММФ **Генадзь Міхасёў**, старшы выкладчык кафедры тэхналогій праграмавання ФПМІ **Кацярына Пазюра**, начальнік аддзела навуковых перыядычных выданняў УРВР **Марыя Падголіна**, старшы выкладчык кафедры англійскай мовы прыродазнаўчых факультэтаў **Галіна Пусянюкова**, загадчык лабараторыі апытных уласцівасцяў паўправаднікоў НДІ ПФП імя А. Н. Сеўчанкі **Мікалай Рашчэня**, загадчык кафедры геадэзіі і картаграфіі геаграфічнага факультэта **Аляксандр Раманкевіч**, адміністратар ВСК «Універсітэцкі» **Любоў Раман-**

кова, галоўны метралаг НДІ ЯП **Леанід Рыдлеўскі**, прафесар кафедры фізіялогіі чалавека і жывёл біялагічнага факультэта **Аляксандр Сідараў**, намеснік дырэктара юрыдычнага каледжа **Ірына Суздалева**, загадчык аддзела аўтаматызацыі бібліятэчных працэсаў фундаментальнай бібліятэкі **Аксана Сушкевіч**, загадчык кафедры гісторыі старажытнага свету і сярэдніх вякоў гістарычнага факультэта **Віктар Фядосік**, дацэнт кафедры міжнародных адносін ФМА **Уладзіслаў Фральцоў**, загадчыца кафедры тэорыі літаратуры філалагічнага факультэта **Таццяна Шамякіна**, намеснік дэкана юрыдычнага факультэта **Андрэй Шыдлоўскі**, загадчыца лабараторыі НДІ ФХП **Таццяна Юркштовіч**.

Сярод студэнтаў на Дошку гонару занесены: чацвёртакурснік ФРКТ **Ігар Балыкін**, магістрант МДЭІ імя А. Д. Сахарова **Раман Бандарук**, чацвёртакурснік юрыдычнага факультэта **Дзяніс Бортнікаў**, аспірант РІВШ БДУ **Павел Булаты**, чацвёртакурсніца геаграфічнага факультэта **Людміла Віленчыц**, пяцікурсніца філалагічнага факультэта **Ангеліна Герус**, чацвёртакурснік механіка-матэматычнага факультэта **Мікалай Гулецкі**, трэцякурсніца эканамічнага факультэта **Юлія Дубовік**, чацвёртакурсніца ФСК **Стэфанія Змітраковіч**, пяцікурсніца біялагічнага факультэта **Крысціна Кечко**, чацвёртакурснік Інстытута тэалогіі імя св. Мяфодзія і Кірыла **Аляксандр Козел**, трэцякурснік ФПМІ **Мікіта Кандрацёнак**, трэцякурсніца юрыдычнага каледжа **Марыя Краўчанка**, трэцякурсніца ДІКСТ **Вольга Краўчанка**, чацвёртакурсніца РФКТ **Юлія Людчык**, пяцікурснік фізічнага факультэта **Дзяніс Ма-**

цюшэўскі, чацвёртакурсніца гістарычнага факультэта **Карына Мяtko**, трэцякурснік гістарычнага факультэта **Мацвей Механашын**, магістрантка хімічнага факультэта **Ксенія Набёбіна**, чацвёртакурсніца эканамічнага факультэта **Дар'я Паўлава**, чацвёртакурсніца факультэта журналістыкі **Вольга Пірог**, чацвёртакурсніца ФМА **Таццяна Пракаповіч**, чацвёртакурснік юрыдычнага факультэта **Ілья Пратасеня**, чацвёртакурснік хімічнага факультэта **Андрэй Сямёнаў**, чацвёртакурсніца ММФ **Вікторыя Сарокіна**, курсант чацвёртага курса ваеннага факультэта **Пётр Стрэж**, магістрантка эканамічнага факультэта **Вольга Цесакова**, магістрант фізічнага факультэта **Уладзімір Хасяневіч**, магістрантка біялагічнага факультэта **Марыя Чэрныш**, трэцякурсніца Інстытута бізнесу **Алена Чудзінава**, магістрантка ФФСН **Тамара Шаверда**, чацвёртакурсніца ФМА **Карына Ярмашук**.

«Маркс і марксізм у кантэксце сучаснасці»

«Калі чалавек працуе толькі для сябе, ён можа, бадай, стаць знакамітым навукоўцам, вялікім мудрацом, цудоўным паэтам, але ніколі не зможа стаць сапраўды дасканалым і вялікім чалавекам»

Міжнародная навуковая канферэнцыя, прысвечаная 200-годдзю з дня нараджэння К. Маркса (1818–1883), прайшла 26–27 красавіка на факультэце філасофіі і сацыяльных навук.

Карл Маркс нарадзіўся 5 мая 1818 года ў прускім гарадку Трыр. Яшчэ пры жыцці Маркса яго аднадумцы аб'яўлялі яго ідэі геніяльнымі, апаненты падвяргалі іх самай жорсткай крытыцы. У далейшай культуры ацэнкі марксізму практычна нічога не змянілася. Яго імя і яго ідэі або абагаўляліся, або татальна не прымаліся.

Лёс людзей, падобных да Карла Маркса, заўсёды займае наша ўяўленне. Гэта гістарычны прыклад таго ўплыву, які аказала дадзена асоба на сучасны нам свет, сілы яго практычнай філасофіі і аналітычнай празорлівасці для яго эпохі, безадносна колеры і тэпасу прасторы, пад якімі выступалі прыхільнікі ладу жыцця і думкі, які ён прапандаваў.

Так, сучасны французскі эканаміст, пісьменнік, палітычны дзеяч **Жак Аталі** ў кнізе «Карл Маркс: Сусветны дух» (2005) заўважыў: «Ніводны чалавек не аказаў на свет

большага ўплыву, чым Карл Маркс у XX стагоддзі». А асабіста знаёмы з Карлам Марксам рускі пісьменнік **П. В. Аненкаў** так ацаніў яго credo: «Сам Маркс уяўляў сабой тып чалавека, складзенага з энергіі, волі і няломнага пераканання. Ён меў выгляд чалавека, які мае права і ўладу патрабаваць павягі, якім бы ні з'яўляўся перад вамі і што б ні рабіў. Усе яго рухі былі адважныя і саманадзейныя. Усе прыёмы былі ганарлівыя і нейкія пагардлівыя, а рэзкі голас, які гучаў як метал, пасаваў дзівосна да радыкальных прысудаў над асобамі і прадметамі, якія ён прамаўляў».

Сусветная прэса часта прыводзіць рознага роду звесткі інтэрнэт-апытання з нагоды асобы Маркса. Так, паводле апытання, праведзенага ў 1999 годзе «Бі-бі-сі», Маркс быў названы найвялікшым мысляром тысячагоддзя, па дадзеных каталога бібліятэкі Кангрэса ЗША, Карлу Марксу прысвечана больш навуковых прац, чым любому іншаму чалавеку. Па гэтым крытэрыі ён узначальвае спіс 100 самых вучаных асоб у гісторыі. Яго ідэі вучаюць ва ўніверсітэтах Германіі, ЗША, Францыі, не кажучы ўжо пра Кітай.

У шматлікіх універсітэтах, навуковых цэнтрах Еўропы і Амерыкі адзначаюць юбілей Маркса. На факультэце філасофіі і сацыяльных навук Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта 26–27 красавіка адбылася **Міжнародная навуковая канферэнцыя «Маркс і марксізм**

у кантэксце сучаснасці», прысвечаная 200-годдзю з дня нараджэння К. Маркса.

Канферэнцыя выклікала навуковую цікавасць сярод прадстаўнікоў сацыяльна-гуманітарных ведаў не толькі Беларусі, але і іншых краін (Арменія, Казахстан, Расія, Украіна). Высокі ўзровень пацвярджае навуковы статус удзельнікаў канферэнцыі. У ёй прынялі ўдзел: 3 члены-карэспандэнты, 28 дактароў навук, 61 кандыдат навук. Былі прадстаўлены наступныя навуковыя напрамкі: філасофія, сацыялагічныя, эканамічныя, гістарычныя, філалагічныя, педагагічныя, фізіка-матэматычныя.

У рамках канферэнцыі былі з'яўлены тры секцыі: «Сацыяльна-палітычныя ідэі К. Маркса і сучаснасць» (мадэратары – прафесар **А. У. Рубанаў** і дацэнт **Н. В. Курыловіч**), «Філасофская спадчына Карла Маркса і яго сучасныя інтэрпрэтацыі» (мадэратары – прафесар **Т. Г. Румянцава** і дацэнт **А. Ю. Дудчык**), «Марксізм і актуальныя цывілізацыйныя выклікі» (мадэратары – прафесар **Я. С. Яскевіч** і дацэнт **С. В. Вараб'ёва**). У рамках канферэнцыі таксама адбыўся навуковы семінар маладых навукоўцаў «К. Маркс: pro et contra». Усяго было пададзена 140 заявак.

Пленарнае пасяджэнне пачалося з музычнай інтродукцыі скрыпача, лаўрэата міжнародных конкурсаў Ільі Сініцы, які выканаў твор Іагана Себасцяна Баха, што стварыла асаблівую інтэлектуальную і духоўную атмасферу. Затым

дэкан В. Ф. Гігін зачытаў вітальны ліст міністра адукацыі **І. В. Карпенкі**, які высока ацаніў ідэю канферэнцыі і яе значнасць для сацыяльна-гуманітарных ведаў у нашай краіне.

Адкрываючы канферэнцыю, дэкан факультэта **В. Ф. Гігін** падкрэсліў, што падобныя форумы надалей стануць інтэлектуальнай пляцоўкай на факультэце філасофіі і сацыяльных навук БДУ для абмеркавання надзменных праблем гуманітарных ведаў у іх шэрыках дзяпазоне, г. зн. тых праблем, якія набываюць у наш час усё большае значэнне ў сучасным цывілізацыйным развіцці.

На пленарным пасяджэнні былі заслушаны даклады па актуальных праблемах марксізму ў кантэксце сучаснасці.

Доктар філасофіі і сацыяльных навук БДУКМ **М. А. Мажэйка** прывяціла сваё выступленне значэнне дзейнаснага падыходу К. Маркса для сучаснай гуманітарнага дзеячыннасці.

Доктар філасофіі і сацыяльных навук, загадчыца кафедры філасофіі і метадалогіі гуманітарных навук БДУКМ **М. А. Мажэйка** прывяціла сваё выступленне значэнне дзейнаснага падыходу К. Маркса для сучаснай гуманітарнага дзеячыннасці.

Дэкан ФФСН, кандыдат гістарычных навук, дацэнт **В. Ф. Гігін** у сваім дакладзе прадставіў нес-

тандартную аўтарскую канцэпцыю дыктатуры пралетарыяту ў саветскай палітычнай практыцы.

Дэкан эканамічнага факультэта БДУ, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар **М. М. Кавалёў** заклікаў у сваім дакладзе тэму «К. Маркс і сучаснае эканамічнае развіццё». Дадзенае выступленне выклікала ажыўленую цікавасць сярод слухачоў, бо былі закрануты надзменыя праблемы эканомікі сучаснага свету і Беларусі.

Доктар філасофіі і сацыяльных навук Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я. Купалы **Ч. С. Кірвель** прывяціў даклад лёсам Марксава тэзіса пра абсалютнае збядненне пралетарыяту ў эпоху глабальнага капіталізму.

Падчас абмеркавання ў секцыях асноўная ўвага была нададзена такім пытаннем, як сацыяльна і філасофія вытокі фарміравання поглядаў К. Маркса, Маркс і праблемы філасофіі гісторыі, «Капітал» К. Маркса і актуальныя праблемы палітычнай эканоміі, марксізм, неамарксізм і постмарксізм, марксізм і выклікі сучаснай цывілізацыі, марксізм і парадоксы мадэрнізацыі постсаветскага свету, ідэі К. Маркса ў Беларусі і г. д.

Па выніках працы канферэнцыі запланаваны выпуск зборніка матэрыялаў канферэнцыі.

Прафесар
Анатоль ЛЯГЧЫЛІН

МІЖНАРОДНАЯ ПОВЯЗЬ

Дні БДУ ў Таджыкістане

Дні адчыненых дзвярэй БДУ прайшлі ў Таджыкістане. Беларускаму ВНУ прадставілі адказны сакратар прыёмнай камісіі дэкан факультэта даўніверсітэцкай адукацыі Вячаслаў Малафееў і начальнік аддзела па працы з замежнымі грамадзянамі і міжнароднага маркетынгу Жанна Савельева.

У рамках чатырохдзённай праграмы адбылася сустрэча з патэнцыйнымі кандыдатамі на навучанне, іх бацькамі і настаўнікамі. Размова прайшла ў Акадэміі сродкаў масавай інфармацыі. Удзельнікамі мерапрыемства сталі больш за 200 выпускнікоў з сямі вядучых ліцэяў і агульнаадукацыйных школ г. Душанбэ. Для дзяцей правялі прэзентацыю адукацыйных праграм і магчымасцяў БДУ. Прадстаўнікі нашага ўніверсітэта адказалі на шматлікія пытанні пра ўмовы паступлення ў беларускую ВНУ, асаблівасці студэнцкага жыцця і побыту.

У гэтыя дні прадстаўнікі БДУ наведалі таксама Ліцэй Таджыкскага нацыянальнага ўніверсітэта, Прэзідэнцкі ліцэй-інтэрнат для адораных дзяцей Таджыкістана, сярэдняю школу №1 г. Гісар, дзе адбыліся сустрэчы з выпускнікамі і настаўнікамі.

Былі таксама праведзены перамовы з дырэктарам Цэнтра міжнародных праграм Ісматулам Шадзіевым, адміністрацыяй

На сустрэчы з таджыкскімі абітурыентамі ў Акадэміі СМІ

ліцэяў і агульнаадукацыйных школ на кант супрацоўніцтва па накіраванні выпускнікоў таджыкскіх школ на навучанне ў БДУ, арганізацыі адукацыйна-пазнавальных тураў «Студэнт на тыдзень» і іншых прафарыентацыйных мерапрыемстваў.

Акрамя таго, дэлегацыя БДУ наведала Таджыкскі нацыянальны ўніверсітэт. Бакі разгледзелі тэхнічныя і арганізацыйныя пытанні навучання студэнтаў на сумесным з БДУ факультэце інфармацыйных тэхналогій. У прыватнасці, гаворка ішла пра

навукальны працэс другога этапу падрыхтоўкі ў БДУ.

У парадак візіту былі ўключаны таксама пытанні развіцця сумесных адукацыйных праграм. Дэталёва гэтыя тэмы былі разгледжаны з першым прарэктарам, прарэктарам па вучэбнай рабоце ТНУ Таірам Хаджаевым і начальнікам вучэбнага ўпраўлення Убайдула Абула Азізавым.

Арганізатарамі Дзён адчыненых дзвярэй БДУ выступае тэлевізійны канал «Незалежнае таджыкскае тэлебачанне», Цэнтр міжнародных праграм пры Міністэрстве адукацыі і навукі Рэспублікі Таджыкістан і Таджыкскі нацыянальны ўніверсітэт. Дні адчыненых дзвярэй БДУ плануецца праводзіць на рэгулярнай аснове. Дарэчы, дадзенае мерапрыемства шырока асвятлялася таджыкскімі СМІ.

Даведка.

У 2015 годзе на базе Таджыкскага нацыянальнага ўніверсітэта створаны сумесны Інстытут тэхналогій БДУ-ТНУ, навучанне вядзецца па схеме «2+2». У яго структуры два факультэты: інфармацыйных тэхналогій і экалагазберагальных тэхналогій ТНУ-МДЭ імя А. Д. Сахарова. У жніўні 2017 г. ўпершыню для навучання ў БДУ прыбылі на 3 курс ФПМІ і ММФ 32 чалавекі, на 2 курс МДЭ імя А. Д. Сахарова – 10 чалавек. У наш час у Інстытуце тэхналогій БДУ-ТНУ на 1-2 курсах навучаецца 191 студэнт з ліку таджыкскіх грамадзян.

Усяго ў БДУ навучаюцца 92 грамадзяніны Таджыкістана.

Ульяна МІНЧАНКА

3 НАГОДЫ

Фото: Вяліка Кузьмінчына

Упершыню ў БДУ прайшоў «Зорны матч Перамогі»

Чым запомніўся гэты дзень?

Больш за 700 студэнтаў, выкладчыкаў і гасцей БДУ сустрэліся 8 мая на пляцоўцы спартыўнага комплексу «Універсітэцкі». Нагода для сустрэчы – «Зорны матч Перамогі», грамадзянска-патрыятычная спартыўная акцыя, прымеркаваная да святкавання Дня Перамогі. У гэты дзень гулялі ў футбол, удзельнічалі ў забегу на розных дыстанцыях, сустрэліся са знакамітым спартсменам, ацанілі тэхніку баявога мастацтва. Арганізатарамі мерапрыемства выступілі прафсаюзы студэнтаў і работнікаў, кафедра фізічнага выхавання і спорту БДУ.

Гэты дзень правялі з запалам пад добрае надвор'е. Тыя, хто прайшоў на стадыён «Універсітэцкі», стракацелі кепкамі з надпісам «БДУ» і бегавымі нумарамі, прыцягвалі ўвагу рознакаляровыя

сцягі. На мерапрыемства былі запрошаны прадстаўнікі Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі і Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу. Адкрываў спартыўную акцыю вітальным словам рэктар БДУ **Андрэй Кароль**:

– «Зорны матч» праходзіць у нашай ВУНУ ўпершыню. Гэта тое спаборніцкае мерапрыемства, якое аб'ядноўвае зорак эстрады і зорак з ліку прафесарска-педагагічнага і студэнцкага складу БДУ. Сённяшні матч прысвечаны Вялікай Перамозе, і я разлічваю, што ён стане знакам памяці трагічных падзей тых гадоў.

З пазітыўным настроем пра падзеі гэтага дня выказаў сваё меркаванне выканаўчы дырэктар Беларускай асацыяцыі студэнцкага спорту **Віталь Карнавушанка**:

– Сёння вельмі важнае мерапрыемства напярэдадні Дня Перамогі. Удзел у дадзеным спаборніцтве стаў той падзеяй, якая пацвярджае нашу павагу да памяці за-

гінулых. Мы сёння ўбачым шэраг спартыўных сустрэч, будзем перажываць за ўдзельнікаў, павіншваем пераможцаў. Упэўнены, што гэты дзень пройдзе на высокім узроўні, будзе спрыяць прапагандзе спорту і здаровага ладу жыцця.

Можна сказаць, што самай інтрыгуючай часткай праграмы стаў футбол. Ён пачаўся з удару рэктара па мячы, так быў дадзены адлік першаму тайму. У гульні ўступіла каманда выкладчыкаў, работнікаў і студэнтаў БДУ пад кіраўніцтвам прарэктара па выхаванні і сацыяльных пытаннях **Івана Янушэвіча**. Іх суперніцай стала зборная артыстаў Беларускай эстрады, тэатра і кіно «Арт-Старс», а менавіта вядучы АНТ і журналіст **Тэнгіз Думбадзэ**, шоўмен **Яўген Булка**, саліст ансамбля «Беларускія песняры» **Валерый Дайнека** і іншыя. Другі капітан – кампазітар і спявак, кіраўнік тэатра песні і спорту «Дэльта-шоу» **Альберт Скараход**. Ганяліся за

мячом і перахоплівалі яго ў суперніка, атакавалі вароты іншай зборнай. У выніку – перамога за камандай БДУ з лікам 2:1.

А ў перапынку паміж першым і другім таймам прайшоў «**Забег Перамогі**». Жаночая палова бегла дыстанцыю ў 500 метраў, мужчынская – 1000 метраў. Сярод прадстаўніц БДУ ва ўзроставай катэгорыі да 35 гадоў першай прыйшла на фініш выкладчыца кафедры фізічнага выхавання і спорту **Кацярына Асіпчык**. Ва ўзроставай катэгорыі ад 36 да 50 гадоў «золата» было за намесніцай дэкана па навучальна-выхаваўчай рабоце ФФСН **Веранікай Сайганавай**. У катэгорыі ад 51 да 60 гадоў была першай старшая выкладчыца ФМА **Таццяна Шарупіч**. У катэгорыі ад 61 года перамагла дацэнт ФСК **Надзея Цялюк**.

Сярод мужчын ва ўзроставай катэгорыі да 35 гадоў «золата» ўзяў старшы выкладчык юрфака **Віталь Вячорка**. У катэгорыі ад 36 да 50

Віцэ-міс Беларусь–2018
Анастасія Лаўрынчук
ўзнагароджвае ўдзельнікаў
футбольнага матча

гадоў на першым месцы аказаўся старшы выкладчык хімічнага факультэта **Аляксандр Пятроў**.

Сярод студэнтаў першымі фінішавалі навучэнцы юрфака **Цімафей Тарасевіч** і **Кацярына Асадчая**.

Чым яшчэ запомніўся гэты дзень? Выступленнем зборнай БДУ па каратэ, якая паказала свае ўменні ў японскім баявым мастацтве. Акрамя гэтага глядачы маглі пагутарыць з тытулаваным чэмпіёнам **Вячаславам Харанкам**, шматразовым рэкардсменам па гравым спорце і экстрэмальным пад'ёме цяжараў.

Свята завяршалася ўзнагароджаннем пераможцаў, тыя атрымлівалі свае ўзнагароды з рук студэнткі ІБМТ **Анастасіі Лаўрынчук**, якая нядаўна атрымала тытул «Другая віцэ-міс Беларусь–2018». Фінальныя ноты дня – мелодыі канцэрта зорак Беларускай эстрады, тэатра і кіно «Арт-Старс».

Алена ЛЯЎШЭНЯ

ВЕДАЙ НАШЫХ!

«Газеты не згінуць!»

Рэдактар газеты «Універсітэт» **Сяргей Шафаловіч**, в. а. дырэктара Інстытута журналістыкі **Вольга Самусевіч**, старшы выкладчык **Дзмітрый Сіняўскі**, загадчык кафедры гісторыі журналістыкі і менеджменту СМІ **Дзмітрый Драздоў**

БДУ ўдзельнічаў у XXII Міжнароднай спецыялізаванай выставе «СМІ ў Беларусі», якая праходзіла з 3 па 5 мая ў Мінску.

Інфармацыйную дзейнасць універсітэта прэзентавалі факультэт журналістыкі і газета «Універсітэт». У прыватнасці, для абітурыентаў падрыхтаваны спецыялізаваны выпуск універсітэцкага выдання. Ён знаёміць будучых студэнтаў з факультэтамі і ўстановамі адукацыі БДУ, а таксама спецыяльнасцямі, па якіх ажыццяўляецца падрыхтоўка.

Акрамя таго, на стэндзе ўніверсітэта былі прадстаўлены студэнцкія друкаваныя і электронныя СМІ, фотапрацы навучэнцаў, праекты «PR-кветка» і «Акадэмія PR», навучная і навуковая літаратура выкладчыкаў факультэта журналістыкі. Таксама трансліраваліся сюжэты Студэнцкага тэлебачання БДУ.

У рамках экспазіцыі БДУ праходзілі прэзентацыі спецыяльнасцяў факультэтаў журналістыкі, павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі.

У завяршальны дзень выставы прайшоў дыялог-дыскусія «Газеты не згінуць!», прысвечаны Дню друку. Мадэратарамі выступілі студэнты спецыяльнасці «Журналістыка (друкаваныя СМІ)», а для іх калегаў-першакурснікаў правялі экскурсію «У пошуках месца практыкі» па выставачных пляцоўках.

За актыўны ўдзел у выставе БДУ ўзнагароджаны трыма дыпламамі.

Выстава «СМІ ў Беларусі» штогод збірае найбуйнейшыя айчыныя і замежныя медыя. Сёлета на ёй прадставілі сябе каля 400 сродкаў масавай інфармацыі Беларусі, Расіі, Украіны, Казахстана, Латвіі, Літвы, Польшчы, Кітая, Турцыі і інш.

У рамках мерапрыемства 4 мая ўпершыню адбыўся Дзень рэгіянальнай прэсы, прайшоў круглы стол, прысвечаны Году малой радзімы ў Беларусі.

Арганізатарам выставы выступіла Міністэрства інфармацыі Беларусі пры падтрымцы Міністэрства замежных спраў, Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта, НВЦ «БелЭкспа».

Ульяна МІНЧАНКА

